

Državni izpitni center

M 1 5 1 1 3 1 1 3

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2015. május 5., kedd
2015. június 1., hétfő

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

Moderirana različica

1. FELADATLAP

1. Az értekező iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

A dolgozat címe: „Az az élet egyik törvényszerűsége, hogy az emberek bűnhődnek. Bűnhődnek, amiért jók voltak, bűnhődnek, amiért rosszak voltak.” (J. H. Updike)

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 6 pont pont (ismeret és megértés).

Pont	Ismerteti a két regény témájának összehasonlíthatóságát: 2 pont.
0	Nem, illetve rosszul ismerteti az összehasonlíthatóság alapját.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti az összehasonlíthatóság alapját.
2	Lényegre törően és pontosan ismerteti az összehasonlíthatóság alapját.

Szabó Magda Katalin utca és Bernhard Schlink A felolvasó című regényének témája rokonítható, ugyanis mindkét író azt vizsgálja, hogyan határozzák meg a pusztító történelmi események az egyén sorsát, és ennek következtében miként válnak a szereplők magányos, talajvesztett emberekké. *Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.*

Pont	Röviden bemutatja Bálintot és Michaelt: 4 pont. Egy-egy szereplő bemutatása 2-2 pont.
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a szereplőt.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól mutatja be a szereplőt.
2	Teljességre törekedve mutatja be a szereplőt.

Bíró Bálint orvos, ám mindig is katona szeretett volna lenni. Mivel korán elveszítette édesanyját, őrnagy édesapja egyedül nevelte. Ennek ellenére idillinek tűnő gyermekora volt, hiszen a Katalin utca gyermekeivel – Irénnel, Blankával és Henriettel – életre szóló barátságot kötött, Irénnel egymásba szerettek, és 1944-ben el is jegyezte. Ám a szép jövő előtt álló Bálint életét a háború kettétörte, és ő már sohasem tudta visszanyerni egykori önmagát.

Michael Berg egy német városban élő értelmiségi családban nevelkedett. Tizenöt éves korában egy rosszullet során megismerkedett a nála húsz évvel idősebb Hannával, akinek később szeretője és felolvasója lett. Az asszony fél év után váratlanul eltűnt a fiú életéből, ám ez látszólag nem okozott különösebb megrázkódtatást a fiú számára, hiszen jól érezte magát diáktársai körében. Középiskola után a jogi egyetemre iratkozott, később jogtörténészként dolgozott.

Vagy más megfelelő. A pontszám a bemutatás megfelelőségével arányosan adható meg.

2. szempont: 18 pont.

Pont	Felvázolja a két férfi életének sorsdöntő fordulatát: 6 pont (alkalmazás és elemzés). Egy-egy sorsfordulat 3-3 pont.
0	Nem, illetve rosszul vázolja fel a sorsfordulatot.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti a sorsfordulatot.
2	Jól, de kevésbé lényegre törően vázolja fel a sorsfordulatot.
3	Teljességre törekedve vázolja fel a sorsfordulatot.

Bálint és Irén eljegyzése napján a zsidó származású Heldéket elhurcolták, házukba pedig katonákat költöztettek be. Henriettet Bíróéknál rejtették el. Amikor Bálint a kórházban dolgozott, Temesné és Irén gondoskodtak a lányról, aki egy alkalommal rejtekhelyét elhagyva kiszökött a kertbe, és ott lelőtte egy katona. Bálint szinte önkívületi állapotba került, és Henriett elvesztését saját gyermeke halálaként

élte meg. Ez a nap végérvényesen megpecsételte további életét. Irén nem volt képes átérezni Bálint fájdalmát, mélységes szenvedését, így a férfi nem támaszkodhatott rá, és egyedül kellett megbirkóznia a veszteséggel, mint ahogy később apja halálával és a hadifogság élményeinek feldolgozásával is.

Michael joghallgatóként tanárával és csoporttársaival megfigyelőként és jegyzőként részt vett a női haláltáborokban egykor szolgálatot teljesítő SS-felügyelők tárgyalásán. Sok év után itt, a vádlottak padján látta újra Hannát, akiről kiderült, hogy felügyelőként is felolvasókat tartott, akiket idővel a megsemmisítő táborba irányított. Michael azt is megtudta Hannáról, hogy több száz zsidó asszony és gyermek halálában is bűnös, mivel hagyta, hogy azok egy bombabecsapódás következtében bennéjjenek egy bezárt templomban. A tárgyalás során jutott el addig a felismerésig is, hogy egykori szerelme analfabéta. Michaelt mindez felkavarta, élete hátralevő részében Hannáról és a történekről, valamint saját bűnösségéről töprengett.

Vagy más megfelelő. A pontszám az ismertetés megfelelőségével arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja, a történetek következtében a szereplők hogyan élik meg önmagukat és a szűkebb környezetüket: 6 pont (alkalmazás és elemzés) . Egy-egy szereplő 3-3 pont .
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a kérdést.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a kérdést.
2	Jól, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg a kérdést.
3	Teljességre törekedve vizsgálja meg a kérdést.

Bálint a hadifogságból hazatérve Elekeséknél húzódott meg, és hamarosan visszazökkent a mindennapokba, ám a szeretett személyek elvesztését nem tudta feldolgozni. Magába zárkózott, fájdalmát nem tudta kibeszélni, szorongásaira csak egy-egy szóval utalt. Magányérzetét és a benne tátongó űrt munkahelyi futó kalandokkal enyhítette. Idővel a teljes érdektelenség, fásultság uralkodott el rajta, és feleslegesnek érezte magát. Irén hiába vágyott a közeledésére, Bálint szinte testvérként viszonyult hozzá. Hamarosan elköltözött, Irént pedig arra kérte, hogy találjon helyette egy magához illő, rendes férjet. Blanka feljelentése és az ellene indított fegyelmi eljárás, majd a vidéki száműzetés sem zökkentette ki fásultságából. Miután segített Blanka megmenekítésében, Elekeséket ismét beengedte életébe, és egy idő után megkérte Irén kezét. Ő igent mondott, pedig már nem szerette a férfit. Mindketten tudták, hogy nem boldog párként, hanem egymásba kapaszkodó, megfásult útitársaként haladnak majd hátralevő útjukon, amelyen emlékeiket felidézve együtt vágyódhatnak vissza életük boldog időszakába, a Katalin utcába.

Michael drámája a bírósági tárgyalás után kezdődött el, mivel választ kellett találnia több kérdésre is, pl. Hanna érdekében felfedje-e egykori szerelme analfabetizmusát, vagy tiszteletben tartsa az emberi méltósághoz való jogát, valamint azt, hogy önmagával tisztázza, hogyan szerethetett egy ilyen nőt. Az ítélethozatal után Michael és Hanna sorsa végérvényesen összefonódott, noha világaik aligha lehettek volna távolabb egymástól. Michael ugyan évekig kísérletezett önmaga "kicselezésével", hogy Hannát feledve rendes polgári életet éljen, de lappangó titka és annak megoszthatatlansága felemésztette, ezért feleségétől elvált. Megvallotta magának, hogy az ő sorsa Hanna, és minden nőben valójában őt keresi. Zárkózottá vált, teljesen elmagányosodott, és idővel felelevenítette a régi rutint: elkezdte kazettára olvasni a klasszikusokat, majd a felvételeket eljuttatta Hannának. Ez az életforma akár örök is lehetett volna, ha Hanna találkozásuk után nem követett volna el öngyilkosságot.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtés megfelelőségével arányosan adható meg.

Pont	Kifejti, mi a közös a két férfi sorsában: 3 pont (alkalmazás és elemzés) .
0	Nem, illetve rosszul fejt ki a közös jegyeket.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti a közös jegyeket.
2	Jól, de kevésbé árnyaltan fejt ki a közös jegyeket.
3	Teljességre törekedve fejt ki a közös jegyeket.

Mindkét férfi élete a történelmi események következtében tört ketté. Megpróbálták visszatérni a normális életbe, ám mindketten elmagányosodtak, és mindketten bűnösnek érezték magukat.

Problémáikat egyedül élték meg, a történekről nemigen tudtak beszélni, ugyanis nem volt lelki társuk, aki segítségükre lehetett volna vélt vagy valós vétkeik feldolgozásában. Egyikük sem tudott igazán megbocsátani önmagának, ám végül mindkettő tett egy lépést története "lezárása" érdekében: Bálint feleségül vette Irént, Michael pedig megírta szerelmük történetét.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtés mélységével arányosan adható meg.

Pont	Kifejti, szerinte vétkesek-e valamiben a szereplők: 3 pont (szintézis és értékelés).
0	Nem fejt ki meglátásait.
1	Felszínesen ismerteti meglátásait.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki meglátásait.
3	Teljességre törekedve, meggyőzően fejt ki meglátásait.

A jelölt véleményét, illetve meglátásait akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele.

3. szempont: 6 pont (szintézis és értékelés).

Pont	A jelölt a dolgozattímet értelmezve kifejti, szerinte miért nem tudták feloldozni önmagukat a szereplők: 6 pont. Egy-egy meglátás 3-3 pont.
0	Nem fejt ki véleményét a kérdéstről.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét, illetve meglátásait akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

2. Az elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

A dolgozat címe: „...ami történt, vagy történni fog, értelmetlen, felesleges és késő” (Szabó Magda)

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 6 pont (ismeret és megértés).

Pont	Ismerteti a szövegrészlet narrációját: 3 pont.
0	Nem, illetve rosszul ismerteti a narrációt.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a narrációt.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően ismerteti a narrációt.
3	Jól, teljességre törekedve ismerteti a narrációt.

A szövegrészlet elbeszélője Irén, ő mondja el és értelmezi az eseményeket. A szerző a beszélő lelki tusáját hosszú, többszörösen összetett, modalitásukat tekintve kijelentő mondatokkal érzékelteti. A szövegrészlet közepén egy idézőjelben álló kulcsmondat szerepel: egy Irén által Bálintnak tulajdonított gondolat, amely az adott helyzet kapcsán a férfi alapvető meglátásait foglalja össze.

Vagy más megfelelő. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Vázolja Irén és Bálint kapcsolatának fordulópontjait: 3 pont.
0	Nem, illetve rosszul vázolja a fordulópontokat.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól vázolja a fordulópontokat.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően vázolja a fordulópontokat.
3	Jól, teljességre törekedve vázolja a fordulópontokat.

1944-ben a Katalin utca lakói Bálint és Irén eljegyzésére készülnek. Az ünnepséget végül nem tartják meg, mert a háborús események meghiúsítják azt. Henriett szerencsétlen véletlenek összejátásából bekövetkező halála eltávolítja őket egymástól, Bálint élete kiúttalan lesz, Irén pedig nem tudja átérezni szerelme fájalmát. Útjaik elválnak: a férfi katonaoorvos, majd hadifogoly lesz, később már nem tudnak igazán közelebb kerülni egymáshoz. Blanka feljelentése után Bálint egy koncepciós per áldozataként kénytelen vidékre költözni, Irén szerelem nélkül lesz Pali felesége. Blanka Bálint segítségével disszidál, és a férfi ezután ismét látogatja az Elekes családot.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

2. szempont: 18 pont

Pont	Megmagyarázza, miben érzékeli Irén a jelenlegi helyzet ellentmondásosságát: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul magyarázza meg a helyzetet.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól magyarázza meg a helyzetet.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően magyarázza meg a helyzetet.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve magyarázza meg a helyzetet.

A Bálinttal való kapcsolat újjáélesztésével valóra válhatnak Irén ifjúkori vágyai, eljőhetne az a pillanat, amire egész életében vágyott: „Arra gondoltam, mióta élek, készültem rá, hogy a felesége legyek, s most itt vagyunk, közel a célhoz”. A körülmények azonban mindkettejüket megváltoztatták, kiégték, fáradtak és keserűek lettek, így az igazi beteljesülés elmarad: „Elindultunk, és tudtam, nem leszek már magam soha többé, míg élünk, és azt is, hogy ami történt, vagy történni fog, értelmetlen, felesleges és késő.”

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a magyarázat kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Bemutatja, milyennek látja Irén a házasságra készülő önmagukat: 4 pont. Egy-egy meglátás 2-2 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a szereplő meglátását.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól mutatja be a meglátást.
2	Árnyaltan, teljességre törekedve mutatja be a meglátást.

Irén szerint Bálint megöregedett, üres lett, kihültek az érzelmei. Úgy gondolja, a mostani lánykéréskor a férfi szájából a következő mondat hangozhatna el: „Hullát viszek neked, Irén, nem azt, akit valaha szeretted, megkapsz, de üres lettem, híg levegő”. Bálint szemében gyöngédség tükröződik, de valójában csak sajnálja őt, unja az egész helyzetet: „Oldalra néztem, mert azt hallottam, Bálint sóhajt, de nem sóhajtott, ásított”. Irén úgy véli, Bálint gyakran úgy érzi, ő nem lát a fejébe, most viszont teljesen világosak számára a férfi gondolatai: „talán először életében pontosan tudom, mi jár az eszében, és miért szán olyan nagyon”.

Irén zsidbadtnak látja magát: „hirtelen azt éreztem, ásítanom kell nekem is, hogy iszonyúan fáradt vagyok én is”, nem tudja már Bálintot ugyanazzal a hévvel szeretni. Irén elgyötört, minden és mindenki idegesíti: „mert fáraszt minden és mindenki, legjobban Bálint”. A másokkal való együttélésre képtelennek látszik. Meglátása szerint Bálint a közös életükben a Katalin utca békés világát fogja keresni, de csak egy üvöltöző, türelmetlen, folyamatosan panaszkodó társat fog kapni: „láttam közöttünk, amint keresi a csendet, az őrnagy háza nyugalalmát... néz majd ránk tanácstalanul, mikor ordítok”.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja Irén önmagával kapcsolatos felismerését: 2 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a szereplő felismerését.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a szereplő felismerését.
2	Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a szereplő felismerését.

Első felismerés: Irén szembesül azzal, hogy számára Pali a nyugodt, kiszámítható életet jelentette.

„Csak ültem, gondolatban elbúcsúztam a nyugalomtól és a békétől, elbúcsúztam Palitól, aki szeretett”. Úgy véli, Pali soha nem kívánta megfejtetni a múltját, elviselte őt, elfogadta indulatait, tolerálta türelmetlen napjait. Pali arra is alkalmasnak látszik, hogy tisztességesen lezárja ezt a kapcsolatot: „Pali majd elintézi, amit kell, s úgy, hogy a legkevesebb vérvesztéssel történjék minden.”
Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az elemzés mértékével arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja Irén önmagával kapcsolatos felismeréseit: 6 pont. Egy-egy felismerés 3-3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a szereplő felismerését.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a szereplő felismerését.
2	Megfelelően, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg a szereplő felismerését.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a szereplő felismerését.

Második felismerés: Irén rádöbben, hogy az önmagáról alkotott kép téves volt, és csak testvére fényében látszott hibátlannak és példaszerűnek: „Amíg Blanka mellettem élt, kerek voltam, egész, tökéletes”. A saját létezését is megkérdőjelezi, rádöbben arra, hogy talán sosem volt az, akinek önmaga és környezete hitte: „Aztán egyszer csak rájöttem, sosem voltam az, akinek gondoltak vagy magam képzeltem magam”. Korábban az ő bűneit is Blanka követte el, azonban húga távozása óta már ténylegesen maga vétkezik.

Harmadik felismerés: Irén ráeszmél arra, korábban a neveltetéséből adódó megfelelési kényszer vezérelte, és sokszor gyáván viselkedett. Megfogalmazza magának, hogy többé nem kíván senkinek megfelelni, nem akar szerepet játszani: „Közben azt éreztem, gyűlölöm azt az erőt, amely önfegyelemre kényszerít, arra, hogy olyan legyek, amilyenek mások óhajtanak, magam szeretnék maradni végre”.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az elemzés mértékével arányosan adható meg.

Pont	A jelölt kifejti, szerinte a felismerések közül melyik és miért volt a legmeghatározóbb Irén jellemének alakulásában: 3 pont (szintézis és értékelés).
0	Nem fejti ki véleményét.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejti ki véleményét.
3	Teljességre törekedve, meggyőzően fejti ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

3. szempont: 6 pont (szintézis és értékelés).

Pont	Kifejti, szerinte Irén miért választotta a Bálinttal való közös utat: 3 pont.
0	Nem fejti ki véleményét.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejti ki véleményét.
3	Teljességre törekedve, meggyőzően fejti ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Pont	A jelölt kifejti, ő hogyan döntött volna Irén helyében: 3 pont.
0	Nem fejti ki véleményét.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejti ki véleményét.
3	Jól, meggyőzően fejti ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Megjegyzés:

- A tárgyi tévedésekért 0,5–1 pontot vonunk le.
- A szerkezetre, a nyelvhelyességre és a helyesíráásra az érettségi követelményrendszer kritériumai alapján legfeljebb 20 pont adható.
- A feladatlap szempontjai a dolgozat szerkezetének egy lehetséges változatát jelentik, a jelöltnak nem feltétlenül szükséges a sorrendet követnie.
- Ha a dolgozat tartalma vagy nyelvezete 0 ponttal értékelendő, a dolgozat egészét 0 ponttal értékeljük.

2. FELADATLAP

Nem művészi szöveg elemzése

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1	1	♦ publicisztikai	A stílusréteg megnevezéséért 1-1 pont jár. A stílusjegyért és a megfelelő példáért együtt 1 pont jár mindkét stílusrétegnél.
	1	♦ Egy megfelelő stílusjegy megnevezése. ♦ Megfelelő példa a választott stílusjegyre.	
	1	♦ tudományos-szakmai/tudományos/ tudományos-ismeretterjesztő	
	1	♦ Egy megfelelő stílusjegy megnevezése. Megfelelő példa a választott stílusjegyre.	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.1	2	♦ A cím szerkezete szerint mondatértékű (kérdő mondat), reklámszerű (felkelti az érdeklődést).	Mindkét elem 1-1 pont.
2.2	1	♦ Igen. Az agytekervény méretében és a szürkeállomány vastagságában rejlik./Nem. Több elmélet is született, de nincs egyértelmű válasz.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
3	1	♦ Az, hogy a szöveg többször hivatkozik Czeizel Endrére.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
	1	♦ Célja, hogy röviden bemutassa Czeizel munkásságát.	
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
4	1	♦ Neumann János, József Attila, Mozart	Kettőért jár az 1 pont.
Összesen	1		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
5	1	♦ ötven	Az ötven és ötvenhat közötti intervallumban levő számok jó válasznak számítanak.
	1	♦ fotók/fényképek	
	1	♦ Thomas Harvey	Vagy ugyanez másképpen.
	1	♦ szülők életkorában	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
6	2	♦ Azért, mert a szövegtípus nem engedi, hogy egy köztisztelőnek örvendő tudóst becenevén emlegessen a szerző, még ha gyerekről legyen is szó./Azért, mert a szerző – életkorukra utalva – a becenevükön említi őket.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A nem kellően indokolt válasz 1 pontot ér.
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
7.1	1	1. Leonardo da Vinci 2. Bolyai János 3. Liszt Ferenc 4. Albert Einstein	
7.2	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ zeneszerzés: Liszt Ferenc ♦ költészet: Leonardo da Vinci ♦ festészet: Leonardo da Vinci ♦ matematika: Bolyai János 	Minden megfelelő párosítás 1-1 pont. A területek megnevezése helyett a foglalkozás megnevezése (pl. zeneszerző) is helyes válasznak számít.
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
8	1	♦ H	
	1	♦ H	
	1	♦ I	
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
9.1	1	♦ C	
9.2	1	♦ Tanulással, megfelelő programokkal.	A kettőért együtt jár az 1 pont.
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
10	2	♦ Más kutatók a zsenik életében keresték annak a titkát, hogy mitől lettek zsenik.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
	2	♦ A legnagyobb zseniket Einsteinnek nevezzük.	A teljes válaszáért 2 pont, a részben jó válaszáért 1 pont jár.
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
11	1	♦ Olyan tudós/személy, aki több tudományághoz is ért.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
Összesen	1		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
12	1	♦ Az a zeneszerző, aki a legtöbb művet alkotta.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
	1	♦ Alkotó, eredetét létrehozni képes emberek.	
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
13	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ azt – aszt ♦ mondja – mongya ♦ műveltségi – művelcségi ♦ azonban – azomban ♦ emlegetjük – emlegettyük ♦ egyik – egyyik 	A felsoroltak közül két megfelelő példa megfelelő ejtéssel 1-1 pont.
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
14.1	1	♦ döntött, megvizsgálja, tartósította, szelte, kezdte	Az 5 aláhúzott igéért jár az 1 pont.
14.2	2	♦ egyes, harmadik, döntött, tárgyas	Két-két összefüggő (egyes – hamadik, döntött – tárgyas) jó válasz 1-1 pontot ér.
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
15.1	1	♦ elméleti ♦ elmélet	Az aláhúzásért és a főnévért együtt jár az 1 pont.
15.2	1	♦ Kiírva: század vagy tudós	
	1	♦ Bármilyen megfelelő mondat a szó másik szófaji értékével.	
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
16	1	♦ agytekervény, szürkeállomány, intelligenciaszintje	A három aláhúzott szóért együtt jár az 1 pont.
	1	♦ szürke	
	1	♦ szintje	
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
17	3	♦ (Beethoven) felfigyelt Liszt tehetségére.	Szavanként 1-1 pont. Más – a szöveg értelmében – értelmes megoldás is elfogadható.
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
18.1	1	♦ titka – alany	
18.2	1	♦ A kutatókat már régóta foglalkoztatja az, hogy mi a zsenialitás titka.	A tagmondatok sorrendje lehet fordított is.
	1	♦ alanyi/minőségjelzői	
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
19	2	♦ Czeizel Endre ezt nyilatkozta: „Tévedés, hogy a nagyon okos emberekből lesznek a géniuszok.” ♦ „Tévedés... géniuszok” – nyilatkozta Czeizel Endre. ♦ „Tévedés – nyilatkozta C. Endre –, hogy ... géniuszok.”	A felsorolt példák közül bármelyik. A hibátlan válaszáért 2 pont jár, ha egy hiba van benne, 1 pont jár érte.
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
20	1	♦ tudósának	
	1	♦ visszautalás birtokos személyjellel	
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
21.1	1	♦ annak	Szavanként 1-1 pont.
	1	♦ Amikor	
	1	♦ amelyek/ezek	
21.2	1	♦ sajátították	Minden rossz javításért 1 pontot levonunk a nulláig.
	1	♦ kisebb	
	1	♦ örömmel	
Összesen	6		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
22.1	4	♦ Tartalom	A pontszám a felhasznált adatok mennyiségének és minőségének függvényében adható meg.
	3	♦ Nyelvhelyesség és helyesírás	
	2	♦ Stílus	
	1	♦ Szerkezet	
Összesen	10		
22.2	10	♦ Tartalom	A pontszám az állásfoglalás minőségének függvényében adható meg.
	5	♦ Nyelvhelyesség és helyesírás	
	3	♦ Stílus	
	2	♦ Szerkezet	
Összesen	20		
Összesen	30		